

УТВЪРДИЛ:

СНЕЖИНА МИХОВА

Директор

Спортно училище „Георги Живков“

Велико Търново

ЕТИЧЕН КОДЕКС

на училищната общност при Спортно училище „Георги Живков“

Приет на Педагогически съвет с Протокол №14 от 30.08.2022 г.

Раздел I.

I. Нормативно основание

1. Закон за предучилищното и училищното образование
2. Закон за закрила на детето
3. Закон за защита от дискриминация
4. Кодекс на труда
5. Наказателен кодекс на Република България
6. Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
7. Закон за лицата и семейството
8. Закон за интеграция на хора с увреждания
9. Закон за вероизповеданията
10. Държавен образователен стандарт за приобщаващото образование
11. Регламент 2016/679 на Европейския парламент за защита на лични данни (GDPR)

II. Общи положения

Чл. 1. Етичните правила на този Кодекс са приложими спрямо:

- учителите и административния персонал /наричани за краткост служители/ в Спортно училище „Георги Живков“;

- учениците, обучавани в училището;

- родители /настойници/ на учениците относно:

1. Отношения между служители, ученици, родители, представители на фирми и организации, граждани.

2. Взаимоотношения между отделните членове на училищната общност.

3. Права и задължения на членовете на училищната общност.

Чл. 2. Този кодекс е разработен въз основа на принципи в системата на училищното образование, залегнали в Закона за предучилищното и училищното образование /чл. 175, чл. 176, ал. 1, ал. 2, Раздел II, гл. 3, ал. 2, т. 2, т. 3, т. 4 и т. 6/ и определя правилата за поведение на служителите и учениците в Спортно училище „Георги Живков“, също и на техните родители /настойници/ и има за цел да повиши общественото доверие и морал и да издигне престижа на училището.

Чл. 3.

(1) Дейността на всички работещи в училището се осъществява при спазване принципите на законност, лоялност, честност, безпристрастност, политическа неутралност, отговорност и отчетност.

(2) Служителите изпълняват служебните си задължения при строго спазване на законодателството в Република България, като съдействат за провеждането на държавната и общинската политика в сферата на образованието.

(3) Служителите, в зависимост от функциите, които изпълняват, осъществяват действия, предлагат и вземат решения, водещи до елиминиране на произвола и укрепване на доверието в Спортно училище „Георги Живков“.

- (2) Служителите извършват дейността си компетентно, обективно и добросъвестно, като се стремят непрекъснато да подобряват и повишават своята професионална квалификация в интерес на училището, учениците и техните семейства.
- (3) Служителите следват поведение, което не накърнява престижа на Спортно училище „Георги Живков“ при изпълнение на служебните си задължения и в своя обществен и личен живот.
- (4) При изпълнение на служебните си задължения служителите се отнасят любезно, възпитано и с уважение към всеки, като зачитат правата и достойнството на личността и не допускат каквито и да са прояви на дискриминация.

Раздел II.

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА РАБОТЕЩИТЕ С ДЕЦА

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл. 4. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 5. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 6. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 7. На всяко дете се гарантира правото на:

- свобода на изразяване на мнение;
- свобода на мисълта, съвестта и религията;
- формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл. 8. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание; физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 9. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 10. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 11. Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 12. Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 13. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 14. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Морални отговорности към детето

Чл. 15. Основават се на практиката на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл. 16. Разбиране и уважение на уникалността на всяко дете.

Чл. 17. Съобразяване със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл. 18. Създаване и поддържане на безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл. 19. Подкрепяне правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл. 20. Работа в най-добрия интерес на детето.

Чл. 21. Осигуряване на дейности и действия относно равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование на децата с увреждания.

Чл. 22. Неучастие в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл. 23. Неучастие в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл. 24. Познаване симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Познаване и спазване законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл. 25. При съмнение за малтретиране да се уведомят органите за закрила на детето и да се следи за предприети мерки.

Чл. 26. Когато друго лице изказва подозрения за малтретиране на дете, да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл. 27. В случаи на получаване на информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, се носи морална и законова отговорност за информиране органите по закрила на детето.

Морални отговорности към семейството

Чл. 28. Първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл. 29. Зачитане достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл. 30. Уважение към ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл. 31. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и когато е подходящо, да бъде включено във вземането на такива решения.

Раздел III.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С РОДИТЕЛИ И ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ФИРМИ, ОРГАНИЗАЦИИ И ГРАЖДАНИ

Чл. 32. Служителите изпълняват задълженията си безпристрастно и непредубедено, като създават условия за равнопоставеност.

Чл. 33. Служителят е длъжен да опазва данните и личната информация на лицата, станали му известни при или по повод на изпълнението на служебните му задължения.

Чл. 34. Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

Чл. 35. Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява, като при необходимост пренасочва лицата към друг служител, притежаващ съответната компетентност.

Чл. 36. Служителят е длъжен да спазва дискретност и конфиденциалност по отношение на информация, отнасяща се за училищни проблеми.

(1) С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към училището се създава обществен съвет.

(2) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на училището и за граждански контрол на управлението му.

(3) Общественият съвет участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

Раздел IV.

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 37. Служителят на Спортно училище „Георги Живков“ изпълнява служебните си задължения с висок професионализъм за постигане целите на учебното заведение.

Чл. 38. При изпълнение на служебните си задължения служителът следва поведение, което създава увереност, че могат да му се доверят и да разчитат на него.

Чл. 39. Служителят изпълнява задълженията си честно и безпристрастно, като не допуска личните политически, идеологически и религиозни пристрастия да му влияят.

Чл. 40. Служителят е длъжен да спазва служебната йерархия и стриктно да изпълнява актовете и заповедите на горестоящите органи.

Чл. 41. Служителят не е длъжен да изпълни неправомерна заповед, издадена по установения ред, когато тя съдържа очевидно за него правно нарушение.

Чл. 42. Служителят не е длъжен да изпълни нареждане, което засяга неговите права.

Чл. 43. Служителят поставя пред своя ръководител открито и честно проблемите, с които се сблъсква в процеса на работата.

Чл. 44. Служителят противодейства на корупционни прояви и на други неправомерни действия в училището.

Чл. 45. Служителят не допуска да бъде поставен във финансова зависимост или в друга обвързаност от външни лица или организации, както и да иска и да приема подаръци, услуги, пари, облаги или други ползи, които могат да повлияят на изпълнението на служебните му задължения, на неговите решения или да нарушат професионалния му подход по определени въпроси.

Чл. 46. Служителят не може да приема подаръци или облаги, които могат да бъдат възприети като награда за извършване на работа, която влиза в служебните му задължения.

Чл. 47. Служителят не трябва да изразява лични мнения и становища пред печатни и електронни медии по начин, който може да бъде тълкуван като официална позиция на ръководството на училището.

Чл. 48. Документите и данните в училището могат да се използват от служителите само за изпълнение на служебните им задължения.

Чл. 49. Служителят е длъжен да спазва установеното работно време за изпълнение на възложените му задължения. Няма право на посещение в нерегламентирани сайтове в интернет в рамките на работното си време.

Чл. 50. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно непосредствения си ръководител за загубата или повреждането на повереното му имущество.

Чл. 51. Служителят, в изпълнение на заеманата длъжност, трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл. 52. Служителят не може да упражнява дейности, посочени в законодателството като несъвместими с неговите задължения и отговорности, както и да получава доходи от такива дейности.

Раздел V.

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл. 53. Служителят не може да участва при обсъждането, подготовката, вземането и изпълнението на решения, когато той или свързани с него лица са заинтересувани от съответното решение или когато има със заинтересуваните лица отношения, пораждащи основателни съмнения в неговата безпристрастност.

Чл. 54. При възлагането на служебна задача, чието изпълнение може да доведе до конфликт между служебните му задължения и неговите частни интереси, служителят на Спортно училище „Георги Живков“ следва своевременно да уведоми своя ръководител.

Чл. 55. Когато служителят се съмнява дали дадена дейност е съвместима със служебните му задължения, той трябва да обсъди това със своя ръководител.

Чл. 56. Служителят не може да използва служебното си положение за осъществяване на свои лични или на семейството си интереси.

Чл. 57. Служителят не участва в каквито и да са дейности, които са несъвместими с неговата длъжност, функции и задължения.

Чл. 58. Служителите, напуснали училището, не трябва да злоупотребяват с информацията, която им е станала известна във връзка с длъжността, която са заемали, или с функциите, които са изпълнявали.

Чл. 59. Учителите и заместник-директорът по учебна дейност нямат право да предоставят образователни услуги срещу заплащане на ученици, които се обучават в училището и на които предстои полагане на изпити в училището. В началото на всяка учебна година декларират това в писмен вид, както и обстоятелство, че няма конфликт на интереси.

Раздел VI.

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ В КОЛЕГИЯТА

Чл. 60. Колегиалните отношения в Спортно училище „Георги Живков“ се подчиняват на уважение, доверие, сътрудничество и спазване границите на компетентност.

Чл. 61. В отношенията с колегите си служителят на Спортно училище „Георги Живков“ проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

Чл. 62. Служителят уважава мнението и работата на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот. Не се допуска разпространяване на информация, злепоставяща колеги.

Чл. 63. Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на непосредствения ръководител.

Чл. 64. Със своето лично поведение и чувство за отговорност служителят на Спортно училище „Георги Живков“ трябва да дава пример на другите служители, а служителите на ръководни длъжности – на подчинените си.

Раздел VII.

ЛИЧНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл. 65. При изпълнение на служебните си задължения и в обществения си живот служителят следва поведение, което не уронва престижа на училището.

Чл. 66. Служителят спазва благоприличието и деловия вид в облеклото, съответстващи на служебното положение и на институцията, която представлява.

Чл. 67. Служителят се стреми да избягва в поведението си конфликтни ситуации, а при възникването им цели да ги преустанови, като запази спокойствие и контролира поведението си.

Чл. 68. Индивидуалната работна заплата на всеки служител съставлява фирмена тайна. Лицата, заемащи длъжностите заместник-директор, учебна дейност, завеждащ административна служба и главен счетоводител нямат право да разпространяват и създават условия договорените възнаграждения на служителите и ДТВ към тях да стават достояние на останалите.

Чл. 69. Служителят не може да участва в скандални прояви, с които би могъл да накърни престижа на учебното заведение.

Чл. 70. Служителят придобива и управлява имуществото си по начин, който да не създава съмнение за злоупотреба със служебното му положение.

Чл. 71. При осъществяването на действия, несъвместими с поведението по този кодекс, служителят на Спортно училище „Георги Живков“ следва да подаде молба за прекратяване на трудовите правоотношения.

Раздел VIII.

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ, ОБУЧАВАЩИ СЕ В СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ ЖИВКОВ“, произтичащо от правата и задълженията им, залегнали в ЗПУО и ПДУ

Чл. 72. Да дължат почит и уважение на учителите и всички служители на Спортно училище „Георги Живков“.

Чл. 73. Да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;

Чл. 74. Да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие.

Чл. 75. Да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове.

Чл. 76. Да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището.

Чл. 77. Да спазват правилника за дейността на институцията.

(1) Да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;

(2) Да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

(3) Да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия.

(4) Да дават мнения и предложения за училищните дейности, включително за избираемите и за факултативните учебни часове.

(5) Чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план.

(6) Да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността.

(7) Да бъдат поощрявани с морални и материални награди.

(8) Да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището, когато такива са предвидени, или да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник.

(9) Да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества.

(10) Да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;

(11) Да носят ученическата си лична карта в училище и извън него.

Чл. 78.

(1) На децата и учениците в системата на училищното образование се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик.

Раздел IX.

ЕТИЧНО ПОВЕДЕНИЕ НА РОДИТЕЛИ/ НАСТОЙНИЦИ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ, ОБУЧАВАЩИ СЕ В СПОРТНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ ЖИВКОВ“

Чл. 79. Да дължат почит и уважение на учителите и всички служители на Спортно училище „Георги Живков“.

Чл. 80. Периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на децата им в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността.

Чл. 81. Да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време.

Чл. 82. Да се запознаят с училищния учебен план.

Чл. 83. Да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на детето или ученика.

Чл. 84. Най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им.

Чл. 85. Да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището.

Раздел X.

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл. 86.

(1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към Спортно училище „Георги Живков“ се създава Комисия по етика.

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.

Чл. 87.

(1) Комисията по етика разглежда жалби, свързани със спазването на този кодекс, и дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правила за дейността си, които се утвърждават на заседание на Педагогическия съвет.

Чл. 88. Всеки заинтересован член може да внесе жалба в Комисията по етика.

Чл. 89.

(1) Комисията по етика разглежда постъпилите жалби и се произнася с мотивирано становище най-късно в едномесечен срок от постъпването им.

(2) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл. 90. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на Спортно училище „Георги Живков“.

Раздел XI.

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

§1 При неспазване нормите на поведение в този кодекс членовете на училищната общност носят отговорност съгласно съответните за тях нормативни документи.

§2 Контролът за спазване на нормите на настоящият Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика.

§3 Неразделна част от настоящия кодекс е процедурата за докладване на нарушения на Етичния кодекс и за предприемане на последващи мерки.

Етичен кодекс на училищната общност при Спортно училище „Георги Живков“

§4 Всички етични правила, необхванати в този кодекс, но регламентирани в други вътрешноучилищни нормативни актове, са задължителни за спазване.

§5 Този кодекс следва да се доведе до знанието на всеки член на училищната общност и да се качи на сайта на училището.

Трите имена .....

Запознат на ..... 2022 г.

Подпис: .....